

К. МОРОЗОВ ОСТЕРІГАЄ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У щоденнику «Нью Йорк Таймс» з 5-го січня, появилася на редакційній сторінці довші статті колишнього міністра оборони України, а герар часово викладача в Гарвардському університеті, ген. Костянтина Морозова, під промовистим заголовком «Кліщі імперії». У ній автор розглядає теперішній стан війни у Чечні і підкреслює свою симпатію для чеченців, а з тим рівночасно занепокоєння майбутнім України. Він стверджує, що для Росії «дволична» політика є вже довгою традицією і була такою також за часів советського режиму, на що дає ряд прикладів.

І тепер, пише К. Морозов, Борис Єльцин з успіхом наводить вибачливість і вічкування західних держав у своїй політиці оборони інтересів при допомозі військ не лише в Росії, але й в інших сусідніх державах. Теперішній приклад з Чечнею є тільки доказом, що Росія має амбіції здобути силу колишнього СССР, не зважаючи на те, що Росія була лише однією із 15-ти республік і, як Україна, «одною із рівних». Коли однак попередні провідники Росії старалися свої акції приховати перед світом, тепер агресія в Чечні відбувається «явно-славно», бо Росія знає, що має в ЗСА впроголошення і мовчасного партнера, який вважає, що справа Чечні є внутрішня проблема Росії.

Але автор статті ставить одверто питання чи це справді внутрішня справа Росії, чи явна агресія. К. Морозов вважає, що він хвилюється тим питанням з уваги на свою батьківщину — Україну, яка

мусить спілкуватися з Росією не лише як з сусідом, але як зі «сильним братом» подібно як усі народи, що підпадали раніше під СССР. Такою вважає себе Росія і здобула собі вже тихе визнання такої ролі серед західних держав. В дотеперішніх нарадах міжнародного порядку саме західні держави визнавали, що Україна лежить у сферах впливу Росії, а як довго так є, Росія має «зелене світло» відновити свою імперію.

Все це загрожує і підважує процес демократизації України, хоча здається, що західні держави не є зацікавлені в який спосіб цей процес проходить в колишніх республіках СССР. І хоч Чечня є частиною Російської Федерації і ніхто не надіється на поміч для неї від ООН, але вона є демократичною. Тому для Чечні непокоїть К. Морозова як українця, хоча Україна не є частиною федерації, а Верховна Рада постановила прокласти до СНД тільки тоді, коли буде гарантія політичного суверенітету. Досі Україна виказала свою стійкість, але все ж потребує від Заходу призначення дипломатичного, морально-економічного для свого демократичного майбутнього. Саме із сильною демократичною Україною можна запобігти новій російській імперії. Але коли російські зазіхання, так як це сталося в Молдові, Грузії, а тепер в Чечні, будуть далі проходити безкарно, в Україні може створитися дуже небезпечна ситуація. Такий вогонь не сміє запалитися, а він вже димить на границях України, — закінчує свою статтю К. Морозов.

Помер Б. Солук

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З Каліфорнії повідомлено, що там 11-го грудня 1994 року помер відомий український фільмар Богдан Солук. Він родом зі Стрілбиць, Самбірського повіту, Львівської області, де побирав світ 2-го липня 1922 року. Був активним членом української громади у Лос Анджелесі і та багато часу і праці присвячував своїй церкві.

Похоронні відправи відбулися у понеділок, 9-го січня 1995 року, в українській католицькій церкві Родження Пречистої Діви Марії у Лос Анджелесі. Тіліні останки будуть перевезені на вічний спочинок до Вашингтону у мавзоль Сідар Гілл 12-го січня 1995 року. Похоронні відправи відбудуться в українському країовому соборі Пресвятої Богородиці, 4250 Harewood Rd. N.E., Washington, D.C. Залишив у глибокому смутку синів Юрія та Любомира з родинами і дальшу рідню.

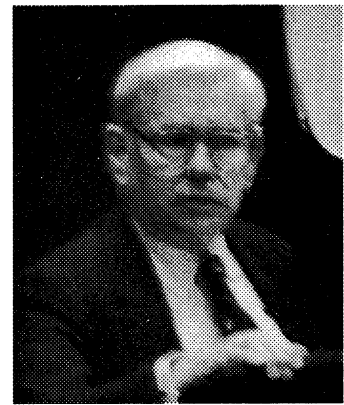
СИМФЕРОПІЛЬ.

Увечері, 16-го грудня, з гарнізону Перевалів до міста прибуло вісім бронетранспортерів і міліція здійснила широкомасштабну операцію для затримки злочинців та осіб без певного місця проживання. Згідно з повідомленням начальника Управління внутрішніх справ автономії генерал-майора Віталія Кириченка, до півночі було затримано 10 осіб і розкрито один злочин.

Інститут ім. Митр. А. Шептицького відбуде в Оттаві науковий симпозіум

Оттава (ФіМАНШ). — Президент Американської академії наук проф. Ярослав Пелікан з Університету Ейла був головним доповідачем під час наукової конференції, присвяченої 50-літтю відходу в вічність Слуги Божого Митрополита Андрея. Симпозіум відбувся зусиллями Інституту східнохристиянських наук ім. Митр. Андрея Шептицького при богословському факультеті Оттавського університету св. Павла.

У четвер, 17-го листопада 1994 року, відбулася перша сесія симпозіуму, в якій виступали молодші шептицькознавці: о. проф. Петро Галадза — «Літургічна діяльність Митрополита Андрея», о. д-р Андрій Чирівський — «Митрополит Андрій про молитву й мудрість Божу» та д-р Андрій Кравчук — «Митрополит Андрій і суспільно-етичні питання в часі німецької окупації». Всі доповіді були виголошені англійською мовою. Сесія

Президент Американської академії наук, проф. д-р Я. Пелікан в Інституті ім. Митр. А. Шептицького.

відбулася в університетському амфітеатрі.

Після перерви для вечері, о. год. 7-їй вечора відслужено в університетській капелі соборну Панахиду за Слугу Божого. Співав хор українського греко-католицького собору св. Івана Хрестителя під орудою диригентки Слави Шевці.

О год. 7:30 вечора в го-

УРЯД УКРАЇНИ СПРОСТОВУЄ ДЕЗИНФОРМАЦІЮ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 4-го січня, Міністерство Закордонних Справ України спростувало повідомлення російських засобів масової інформації про те, що контррозвідка Джохана Дудаса арештувала 50-ох українських добровольців і розстріляла велику групу бійців, що прибули в Україну. Такої інформації Міністерство Закордонних Справ України не отримало і повідомлення російських журналістів вважає черговою дезінформацією. У штаб-квартирі Конгресу Українських Націоналістів повідомили, що тільки двоє громадян України перебувають в Ічкерії з метою надання гуманітарної допомоги постраждалим.

В усіх областях України та в Автономній Республіці Крим зусиллями організацій УРП, КУН, УДП та інших організацій демократичного спрямування зібрано і далі збирають пожежники та ліки для допомоги населенню Чечні.

Міністерство Економіки та Фінансів України також організує висилку до Чечні великого транспорту ліків, харчів, одягу та інших найнеобхідніших товарів. Паралельно зі збором пожежників, в усіх областях України збираються також підписи під звернення до ООН на підтримку чеченського народу. Голова Товариства «Просвіта» Павло Мовчан вважає, що гуманітарна допомога

Чечні від громадських організацій є недостатньою. Чечні потрібна допомога на державному рівні.

Українське Товариство «Просвіта» у зверненні до Президента України Леоніда Кучми вимагає припинити процес ядерного роззброєння України з огляду на під'їз Чеченської Республіки — Ічкерії. На думку керівників «Просвіти», Україна має зробити рішучі кроки для зменшення обороноздатності та втримання Збройних Сил на належному рівні. У відкритому листі до Л. Кучми пропонується також вжити рішучих кроків для інтеграції України в систему Європейської безпеки». Автори листа зазначають, що чеченські події не є внутрішньою справою, «молодої російської демократії» і вимагають втручання інших держав, «потрібні рішучі дії усієї світової громадськості, аби припинити агресію Росії проти Чечні». У листі засуджується вичікувальне становище українського парламенту і Президента, коли винищується чеченський народ. «Не треба забувати, що наступною тут може бути наша держава», — пишуть автори листа.

Подібну заяву оприлюднив також Конгрес Українських Націоналістів, який пропонує, щоб Україна вийшла із СНД та встановила режим закритих кордонів.

Повідомлення у справі приїзду Л. Кравчука

Як нас інформують, приїзд першого Президента відновленої української держави Леоніда Кравчука намічено на час від 15-го січня до 1-го лютого ц. р. Український Конгресовий Комітет Америки, Українсько-Американська Координаційна Рада і Координаційний Комітет Допомоги Україні старалися

УККА, УАКР І ККДУ

Українські плаці в ЗСА є небажані

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В недільному виданні «Нью Йорк Таймс» з 1-го січня 1995 року наведено довший репортаж постійної кореспондентки з Києва, Джейн Перлз, тим разом про велике розчарування в Україні з обмеженням доставки шитих в українських робітнях плащів, які є в розпродажу в ЗСА.

В останньому році, як інформує американська

журналістка, Україна експортувала до ЗСА 1,066,776 жіночих плащів, тобто 155 відсотків більше як 1993 року, за ціну 89 до 139 дол. Це викликало протест американських виробничих підприємств та деяких політиків, і в листопаді окремим дорученням, що плащі в Україні «перешкоджають домашньому виробництву», тому їх доставку сильно обмежено. Хоча усі стверджують, що плащі були дуже добре виконані, це несподіване обмеження потверджене Урядом ЗСА є сильним ударом для щойно розвинутої продукції України.

Дж. Перлз у своєму репортажі подає розмови так із директором фабрики у Києві «Юність», як і з підприємцями в ЗСА, які, шукаючи за новими ринками праці у світі, спинилися на українських швальнях, бо робітники в Україні виконують кравецькі праці дуже точно, солідно та дешево. Американська журналістка навітлює незвичайно некорисне обмеження, яке тепер настане у доставі плащів з України до ЗСА, бо, як стверджує, ЗСА через три роки навчали Україну про користь вільної торгівлі, а тепер, коли це зрозуміли в Україні — цей самий Уряд ЗСА, який схвалив допомогу Україні в 1994 році у висоті 700 міль. дол., забороняє вільну торгівлю, яка з часом може злагодити економічну кризу в Україні. Дж. Перлз описує також спосіб

(Закінчення на стор. 4)

Жидівський діяч критикує програму Сі-Бі-Ес

Клівленд. — Відома в Клівленді газета «Плейн Ділер», що часто порушує теми зв'язані з українцями, помістила 14-го грудня статтю пера Мартіна Плекса, директора Жидівсько-американського комітету в Клівленді, на тему «Славно» вже програми, яку переріс Морлі Сейфер телемережі Сі-Бі-Ес п. з. «Оглядне обличчя свободи».

Автор статті критикує М. Сейфера та його провокативний коментар, в якому він сугерує, що антиєврейство в Україні є генетичний. М. Плекс стверджує, що мешканці Клівленду є особливо здивовані контрастом між

авдицією Сі-Бі-Ес а зблянсованим і чутливим інтерпретуванням цілої справи Івана Дем'янюка на сторінках «Плейн Ділер».

Він подає для контрасту висновок рабіна Якова Блайха з Києва, яке він дав у інтерв'ю на сторінках «Українського Тижденька», і пише, що так українці як і жиди слушно заперечували проти такої програми в телевізії та вимагають висновок. На закінчення статті автор подає декілька точок, як треба підходити до таких кривлячих і неправильних публічних виступів так в телевізії, як і на сторінках преси.

В Україні змінюється система аграрних відносин

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 3-го січня, радник Президента України з питань макроекономіки Анатолій Гальчинський повідомив про підготовку п'ятих нових указів, які змінять систему аграрних відносин в Україні.

Один з цих указів — центральний, інші — похідні. Укази передбачають реорганізацію аграрної біржі, створення земельного банку, механізм погашення боргів за сільськогосподарську продукцію тощо.

За словами Гальчинського, укази попередньо узгоджені з Міністерством Фінансів, Міністерством Сіль-

ським Господарства і Національним Банком України. Реорганізація аграрної біржі має здійснюватися в СНУ.

Голова правління ІЧНУ Віктор Ющенко коментуючи цю подію, сказав: «Нарешті вдалося змінити ідеологію державного контракту, відмінити державний контракт гарантувати продовольче забезпечення виключно для державних структур: армії, міліції тощо». Всі інші забезпечення здійснюватимуться через комерційні структури, які на початку року фінансуватимуть програми, а в червні отримуватимуть урожай.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 4-ГО СІЧНЯ, публікації офіційно перебрали після 40 років керівництво обидвох палат 104-го Конгресу. Та відразу почали братися до праці, зокрема в Палаті Репрезентантів, бо Сенат цього першого дня обмежився до церемоніальних та промов. Демократи здебільшого реагували несистематично та з деяким скептицизмом придивлялися республіканському ентузіазмові. Все ж такі новозапашані спікер Палати Репрезентантів Нют Гінгріч у своїй промові віддав належне демократам, підкреслюючи, що вони закінчили сегрегацію в ЗСА та стеріх республіканців, щоб у своїх тримках не забували своїх співгромадян і не проходили мимо коли їм потрібна допомога.

ТОГО Ж ДНЯ В СЕРЕДУ, 4-ГО СІЧНЯ, з промовою перед стейтовою легіслатурою виступив новообраний губернатор ньюйоркського стейту Джордж Патакі, перший республіканець на цьому пості за останніх 20 років. У своїй 45 хвилинній промові він підкреслив, що «стейтовий уряд є завеликий та витрачає забагато грошей». З уваги на це він приобіцяв цьому запобігти впровадив свої каденції, зменшити на 25 відсотків стейтовий прибутковий податок і запропонувати легіслатурі новий бюджет стейту на біжучий рік, який у першу чергу візьме під увагу зменшення стейтових витрат. У сусідньому від Нью Йорку стейті Коннектикут урядування вперше за 20 років перебрав новообраний республіканський губернатор Джон Ровленд.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВИКИ з 10-ї гірської дивізії, що від 19-го вересня 1994 року повнили службу в Гаїті, в середу, 4-го січня, почали повертатися до ЗСА на свою військову базу Форт Драм, Н. Й. Всі воїки цієї дивізії мають повернутись до ЗСА 26-го січня. Їхню службу в Гаїті переберуть 402 військовики з 25-ї піхотної дивізії, осідком якої є Шофільдські бараки в Гаваях.

ГРУПА НАУКОВЦІВ, ПОВ'ЯЗАНА З Крайовою академією наук ЗСА, ствердила, що урядові досліді проблем здоров'я ветеранів збройних сутичок в околицях Перської затоки через погану організованість не змогли визначити чи існує щось такого, як синдром війни в околицях Перської затоки. Згадана група пропонує, щоб бюро віцепрезидента Алберта Гора зайнялося координацією краще зорганізованих дослідів симптомів хвороби, що на них скажеться ветерани.

З УВАГИ НА ТЕ, ЩО З ВІДВІДИНАМИ до Вашингтону та на зустріч з президентом Біллом Клінтоном прибуде прем'єр-міністр Японії Томіічі Мураяма, то представники ЗСА і Японії повідомляють, що з кінцем січня відновлять переговори на тему автомобільної торгівлі між обидвома країнами, які були зупинені на початку минулого жовтня. Чи будуть ці майбутні переговори успішними, важко сказати, але це спірне питання буде в той спосіб усунуто з порядку денного при зустрічі обидвох державних мужів.

БІЛИЙ ДІМ ДО ВЕЛИКОЇ МІРИ є співавтором планів для оновлення економіки Мехіко, а це за собою потягне неабияке ризико для адміністрації президента Білла Клінтона. На думку аналітиків план про котрий мова, найперше зменшить експорт американських виробів до Мехіко та може збільшити наплив нелегальних імігрантів до ЗСА. Однак урядові чинники твердять, що в ім'я стабільності мексиканської економіки, яка є інтегральною частиною економіки Північної Америки, таке ризико є неконечним.

ЧЕЧНЯ МУЖНЬО ОБОРОНЯЄТЬСЯ

Грозний, Чечня. — Згідно з повідомленнями західних кореспондентів, розбиті і деморалізовані російські військові формації, зазнавши відчужених втрат у живій силі і техніці, відступили від центру чеченської стліці, щоб підготуватися до нового наступу.

Про невдачі російської армії свідчать не тільки засоби масової інформації Заходу, але й самі учасники антитеченської агресії. Командир танкової групи Александр Бондарев в інтерв'ю для московського агентства Інтерфакс повідомив, що з 20 його танків 17 знищено разом зі загиблими.

В усіх повідомленнях з Чечні підкреслюється, що головною причиною неспіху російських військ є низький бойовий дух армії, нерозуміння російськими солдатами мети військових дій. Чеченці ж навіпаки — свідомі, що вони відстоюють свободу і незалежність рідної землі. Це дає їм велику духовну силу, надихає на найрішучіший опір.

Одночасно з відступом з центру Грозного російське

летунство почало вдруге бомбити передмістя чеченської столиці і всі шляхи до неї. Росіяни застосовують високоточні ракети, запевняючи, що в цей спосіб вони унеможливають розгортання чеченськими партизанськими військами. Насправді під цими «високоточними» ракетами гине багато мирного населення. Під час повітряного нападу на селище Шалі, 30 кілометрів від Грозного, загинуло декілька сотень мирних мешканців.

До негайного припинення кровопролиття в Чечні закликав Патріярх Московський Алексій II. А керівництво Європейського союзу оприлюднило заяву, в якій хоч і визнає Чечню частиною Росії, все ж вимагає від Росії посягати ко нічим не виправдану жорстокість проти мирного населення цієї кавказької республіки.

З останніх повідомлень стало відомо, що російське командування перекидає в Чечню формації морських піхотинців і десантників, які навчені вести бойові дії в умовах міст.

УРП закликає визнати

незалежність Чечні

Київ (Р. Р.). — Провід Української Республіканської Партії доручив депутатський республіканський групі «Державність» порушити у Верховній Раді питання про визнання Україною Чеченської Республіки як незалежної держави. Постанова чеченської держави Ічкерії — законірно продовження розпаду Російської імперії, остаточний крах якої буде найбільшим гарантом державної самостійності України, вважають республіканці.

На думку керівників УРП, Росія справді стане добрим партнером України, але тільки після того, як вона повернеться у справедливі кордони Московії.

У СВІТІ

У ЗВ'ЯЗКУ з античеченською агресією Росії московська газета «Ізвестія» пише: «За останній час ми вже звикли до того, що повстання розповсюджують неправду пресовий центр уряду Росії». Підтвердженням цих слів є повідомлення російського агентства ІТАР—ТАСС про те, нібито в Грозному чеченці розстріляли 50 українських добровольців, які, мовляв, відмовилися воювати на боці Чечні. Ця «інформація» є не просто звичною для Москви брехнею, але грубо політичною провокацією. Насправді в Чечні присутні лише двоє українців, членів Конгресу Українських Націоналістів.

МЕХІКАНСЬКИЙ президент Ернесто Седільо оприлюднив свій план стабілізації економіки. Серед точок цього плану — продаж деяких підземних родовищ нафти, дозвіл для чужинських банків перекуповувати мексиканські фінансові установи, заморожування місячної платні і прибутків мексиканських корпорацій, зменшення державного дефіциту. На думку більшості спостерігачів, президентові не вдалося заспокоїти громадську думку в країні, а ще менше — закордонних інвесторів. План його не досить сміливий, щоб врятувати економіку від кризи через несподівану девальвацію песо, мексиканської грошової одиниці. Втеча капіталів з країни продовжується.

РОСІЙСЬКА ВЛАДА заборонила працівникам ізраїльських спецслужб, які запевняють безпеку повітряних летів, мати при собі зброю в межах московського міжнародного аеропорту Шереметьєво. У зв'язку з цим представники міністерства транспорту Ізраїля остерегли офіційну Москву, що всі летіти між Росією й Ізраїлем будуть недоводні. Подібна ситуація вже виникала у Швеції, однак ксавозні там перебігали заборонюючі рішення і дозволили ізраїльським агентам носити зброю на летовищі Стокгольму. Щоб унеможливити повітряне піратство, ізраїльська летунська компанія вживає суворих заходів безпеки. Спеціальні представники служби безпеки супроводять пасажирів до літаків і ретельно перевіряють їхній особистий багаж.

З ПЕРШИХ ДНІВ 1995 року Росія в чотири рази збільшила митний податок на експорт природного газу. В 1994 році видобуток газу в Росії, у порівнянні з 1993 роком, зменшився на 3 відсотки, а експорт збільшився на 20 відсотків. Підвищення митного податку не стосується Чехії, Словаччини, Болгарії і Румунії, через територію яких проходять російські труби.

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік \$55.00, на півроку—\$32.00, на 3 місяці—\$17.00.

Для членів УНЧсоюзу \$30.00 річно. За кожну зміну адреси—\$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Зацікавлення Заходу економікою України

У „Свободі” була вже вістка, що наприкінці минулого року Світовий банк, членом якого Україна є від 1992 року, признав їй позичку в сумі 500 міль. дол. на 17 років.

Вказано виразно, на які цілі призначена позичка, в тому числі на приватизацію. Впродовж 17-ти років Україна сплачуватиме тільки відсотки.

Може сума 500 мільйонів доларів є невеликою на таку державу як Україна з понад 50 мільйонами населення, але американський долар має в Україні куди більшу вартість, ніж в Америці, на відміну від Польщі, де долар має значно меншу вартість. Канада також бере участь у здійснюванні різних економічних проєктів в Україні.

Це цікаве і добре явище, бо воно вказує, що західний світ зацікавлений у тому, щоб Україна була сильною, передумовою чого є впорядкована економіка. Коли буде припинена інфляція і коли знайдеться визначний Світовим Монетарним Фондом підклад під нову рідну валюту — гривню, на чому помах чудодійної палички зросте у світі повага до України з відкритим шляхом до дальшого економічного і культурного розвитку. Це не станеться швидко, але наведені приклади з Світовим банком і Канадою та факт заснування у Києві різними чужинськими країнами крамниць та інших підприємств свідчить, що економіка України є на добрій дорозі і що існуюча чотирирічна економічна криза минеється. Це заслуга Леоніда Кучми, який оточив себе молодими людьми, зокрема економістами, і зрозумів, що економіка є пріоритетом усіх інших планувальних і реформ, фундаментом у створенні умов життя найширших верств усього населення України, щоб не було невдоволення і щоб забулося без решти, що „за Брежнєва було легше жити”. Економіка з політикою є так тісно пов'язана, що при поліпшенні економічних відносин в країні, як тільки винагорода за працю дасть можливість покривати ціни всіх речей першої потреби, почавши від харчів та одягу, щезне „як роса на сонці” вплив комуністів, автоматично зросте пошана до демократії і воно напевне матиме позитивний вплив на партійництво, що довело до постання 38 політичних партій і організацій з політичними амбіціями, що у практиці довело, що кермо Верховної Ради опинилося в руках соціалістів, насправді комуністів, привиклих до державної адміністративної структури „Рад” із збереженням проклятої колективної системи у сільському господарстві із ганебним голодомором у 1932-33 роках. Процес ланцюгової реакції зобов'язує однаково як в негативних, так і позитивних обставинах, — ми щасливі, що події в Україні розгортаються позитивно.

Світовий банк не дав би одного цента позички, якби не вірив, що державність України стабілізована і що економічні відносини в Україні настільки поліпшаться, що дана позичка звернеться. Росія придбала собі сумну славу, що вона отримала позичок не повертає. І тому при всьому російському дипломатичному апараті західний фінансовий світ не квапиться поспішати з допомогою Москві, а теперішня історія з Чечнею, яка підтримує довір'я до режиму Бориса Єльцина, підтримує довір'я до Росії, як гаранта миру і безпеки.

1995 рік заповідається добре для України. Він напевне не принесе раю на землі, але всі ознаки вказують, що принесе поліпшення відносин, поліпшення атмосфери, скріпить довір'я до майбутнього дня. І коли пригадати, що Україна пережила від Переяславського договору в половині XVII століття, а зокрема від Жовтневої революції у 1917 році аж до розвалу імперії, то скромне поліпшення відносин і атмосфери — це вже дуже багато. Тому нема причини, щоб теперішні люти морози в Україні впливали негативно на почування тамашних наших терпеливих земляків. Цей подиву гідний терпечі таки перемаже, бо добро завжди перемагає зло. Це не сантиментальна фраза, а тверезе твердження природного ходу подій в Україні з її новим Президентом Леонідом Кучмою.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів між рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки між рядками, щоб було де поправити речення, якщо заїде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Руденко

РІК ВИПРОБУВАНЬ І НАДІЙ

І

ще треба побудувати, бо те, що нам видавалося збудованим, готовим аж ніяк не годиться для мирного вжитку — воно було розраховане на війни й насильство, на обслуговування кривавих потреб останньої в світі імперії.

Якщо реалістично осмислити сказане, то стане ясно: рік минулий і не міг бути легшим, ніж він був. На довершення всіх інших недобрих ознак цього року на Україну впали несприятливі умови для сільського господарства: несподівані морози ще з осені винищили посіви озимих, а на пересіяні ярівими лани вдарили жорстокі посухи. За останні два десятиліття в кліматичному відношенні це був найбільш несприятливий рік. На жаль, він поширив своє лихе дивання і на рік новий — 1995-ий. Осінь була така суха, що озими поскодили лише на

чверті засіяних площ. Це вже не обіцяє чогось втішного. Та й зима без снігу...

Словом, природа ніби хоче нам сказати: „Знайте, люди добрі: та держава, яка легко дістається народові, не буває по-справжньому рідною й дорогою. Державу треба вистраждати, випітати власними руками, починаючи від нуля”. Отож ми й проходимо сьогодні через нещадний нуль. Особливо це важко через те, що Україна сьогодні має не один народ, а по суті два: зрусифіковані регіони не стали по-справжньому українськими, вони тяжіють до Росії. Загострення відносин поміж Сходом і Заходом не на користь зміцненню української держави. Реальність виявилася набагато важчою й складнішою, ніж ми сподівалися. Адже ж ясно: різномірні складові частини народу мусять зреш-

тою переплутатися так, аби в синтезі народився єдиний народ, єдина нація. Безумовно, вона мусять бути українською. Але ж яке це важке й складне завдання!

Було значно легше відірватися від метрополії тим колоніям, які лежали за морями-океанами. На жаль, Україні судилося інша доля. От і сьогодні, коли я пишу ці рядки, радіо передає заяву прес-центру Міністерства закордонних справ України про виступ у Севастополі мера Москви Лужкова. Московський мер назвав Севастопіль одинадцятую префектуру Москви, південним форпостом на кордонях Росії. МЗС України дорікає Лужкову: мовляв, прийняти, як почесного гостя, а він зловживав нашою гостинністю. Та хіба тільки Лужков зловживав? Таких прикладів скільки завгодно. Московські чиновники все ще не сприймають Україну як самостійну державу: мовляв, Дніпро чи Дон — однаково не закордон.

(Продовження буде)

американців (до цього числа не входять заявник або члени його родини).

Багато питань у читачів виникло щодо недавніх змін в імміграційному законі ЗСА (ч. 103-317), які вступили в дію 1-го жовтня 1994 року. Ще раз хочемо підкреслити, що вони стосуються тільки тих осіб, які вже отримали дозвіл Департаменту праці на постійну працю в ЗСА і тепер мають тільки подати заяву до Служби імміграції та натуралізації на імміграційну (постійну) візу для проживання в країні. Зміни не принесли ніякої амністії нелегальним іммігрантам. Вони не дають права всім бажаним, що знаходяться у ЗСА, отримати зелену картку.

Процес отримання права на постійне проживання не змінився. Єдине, що змінилось — місце подання заяви на постійну візу: якщо раніше особи, що мали порушення свого тимчасового неімміграційного статусу (наприклад, продовження тимчасової візи), мали виїжджати за межі ЗСА для подання заяви на імміграційну візу, то тепер вони можуть лишатися в ЗСА і чекати тут своєї черги. Це „прощення порушень” б'є по кишені — ці люди заплатять майже в'ятро більше грошей за оформлення документів в ЗСА, але уникнуть довгочасного чекання на візу за кордоном та труднощів отримання візової візи у власній країні. Щодо грошей, то витрати на поїздки за кордон та назад (у щасливому випадку) також невеликі. Хочемо нагадати, що зміни в імміграційному законі діятимуть протягом трьох років, — до 1-го жовтня 1997 року, якщо Конгрес ЗСА не продовжить його дію.

та зору, відкриття нових сторін у них, твори мистецтва повинні бути награвдані видатними. Це значить, що відсоток „чисто й вічно мистецького” в них мусять рішучо мірою переважати те, що нап'ятковане лише сьогоднішнім, чи лише індивідуальною особистістю мистця. Поєднання провідної ідеї має бути такою всезагальною, щоб вона могла вільно вмістити в себе багато різних окремих пояснень і конкретних інтерпретацій. Нерідко ці нові значення, сенси й духові нюанси виникають у наслідок створення нових версій, варіантів чи переробок. У літературі, зокрема поезії, це може мати форму нового перекладу; у живописі чи музичній творчості — використання цілих готових творів чи їхніх фрагментів у транскрипціях чи коляжах, де ці оригінали, бувши вміщені в новий контекст, іноді здатні сприйматися зовсім по-іншому, ніж це передбачали творці самих оригіналів. Зокрема, вони можуть набувати більшого, або меншого, масштабу порівняно з прапочатковою формою свого існування. Усі ці перипетії і перевтілення часто-густо надають нового життя призабутим шедеврам, скеровують на них наново увагу — що гріха таїти! — часто невідомого й забувкового світу.

В галузі виконавських мистецтв — таких як музичне виконавство чи театр — текст, написаний композитором чи драматургом, стає об'єктом інтерпретації виконавця, в тому числі режисера-постановника та акторів тощо. В різні історичні періоди ступінь інтенсивності їхнього втручання в авторський текст буває різним. Скажімо, європейський театр XIX століття, особливо доби натуралізму, відзначався тим, що автори п'єс у своїх заввагах детально описували характер і декорації, і реквізити, й аксесуарі, прямо чи непрямо імплікуючи певну усталену форму постановки, і ця форма підлягала режисерському здійсненню у повній згоді з накресленим автором. Літературний текст драматичного твору вважався чимсь таким, що було незмінне й обов'язкове до виконання — виразного прочитання чи деклямації, хоча психологічну й емоційну тональність визначав вже режисер.

Проте така ситуація аж ніяк не була абсолютною нормою для інших культур і інших епох. Навпаки, — кожна культура і доба висувала свої норми, своє розуміння, свою театральну поетику та естетику, котрі не раз далеко відбігали, а то й кардинально протирічили тим засадам, що здавалися людям європоцентристського думання самозрозумілими, вічними й незмінними. Наприклад, японський середньовіч-

Марта Тарнавська

Чи заслуговує громада Філадельфії на Українську Бібліотеку?

Коли потрібно оборонятися від антиукраїнських нападів у пресі чи на телебаченні, де почне шукати за потрібними джерелами і матеріалами? Коли вашій дитині треба написати завдання про Голод в Україні, де знайдете відповідні книжки? Як-що дитина ваша в українській школі — чи зможе ви придбати в книгарні визначену вчителями лектуру? А ви самі — чи не схотіли б переглянути найновіші журнали й газети з України, щоб довідатися, що ж там насправді діється? Або позичити на відеокасеті драму, поставлену професійним українським театром, дитячі казки на мультфільмах чи репортаж про візиту Президента України в Америку, щоб оглянути їх вдома на власному телеэкрані? На всі ці і на багато інших питань відповіді можна знайти в бібліотеках. Люди науки і студенти високих шкіл можуть знайти чимало українських матеріалів у великих академічних бібліотеках Америки. Але доступ до цих інституцій — обмежений. Знову ж публічні американські бібліотеки — за браком послідовної стимуляції українського читача — найчастіше українського проблематику не цікавляться і в них годі знайти відповіді на поставлені вище запитання.

Небагато міст української діаспори може похвалитися громадськими українськими бібліотеками. Такі бібліотеки існують в Канаді, згадати хоча б бібліотеку Українського Культурного Осередку у Вінніпегу або бібліотеку Інституту св. Володимира в Торонто. Але в Америці? Я знаю тільки про одну таку інституцію — Філадельфію. В Українському Освітньо-Культурному Центрі. І це не склад притрунених по роках книг, а справжня „жива” бібліотека, що п'ять разів на тиждень відчиняє свої двері і свої колекції всім зацікавленим читачам. Існує ця бібліотека вже 36 років і на сьогоднішній день нараховує понад 12,000 томів книжок, майже 150 назв журналів і газет і таку ж приблизно кількість відеокaset і слайдів. І все це матеріали, пов'язані тематично з Україною або написані українською мовою. Бо бібліотека ця — спеціалізована і профільна — українознавчий. Тут і українська література, й історія України, і книжки про Україну чужими мовами, але тут зайво було б шукати чужомовну белеристику чи популярні американські журнали, що від них вгинаються поліції загальних американських публічних бібліотек і навіть супермаркетів. Українська бібліотека має специфічні, унікальні завдання і служить вона громаді читачів, які її потребують і з неї користуються. Найчисленніша група читачів — це учні суботної школи українознавства і українські сеньйори-пенсіонери. Але бібліотека стає

часом у пригоді і американським журналістам, і членам Корпусу Миру, і бізнесменам, зацікавленим Україною, і університетським студентам, і серйозним дослідникам-науковцям. Такі інституції, як бібліотеки, будуються кропіткою працюючи цілих поколінь. Це не те саме, що створити товаришський клуб чи політичну партію, чи влаштувати нехай і дуже величаву й багатолюдну імпрезу. Розбудова бібліотеки триває роками і вимагає великої і по-нової посвяти закулісової людської праці, поважних коштів і цілеспрямованого фахового керівництва. Те що сьогодні Український Освітньо-Культурний Центр у Філадельфії може похвалитися Українською Бібліотекою, треба завдячувати ініціативі гурту старших пластунів „Чортополюхи”, що створили цю бібліотеку і провадили її від 1958 до 1992 року, щорічним протягом довгих літ субсидіям „Рідної Школи”, виданій довголітній безкорисній праці невеликого гурту добровільних працівників. Сьогодні Українська Бібліотека діє як окрема програма Українського Освітньо-Культурного Центру, з дев'ятичленною Радою Бібліотеки у провіді. Бібліотека має фахового керівника в особі Марусі Сверстюк, яка нещодавно отримала бібліотечарський диплом Дрексельського університету. Але бібліотека потребує конкретної підтримки філадельфійської української громади: і грошовими пожертвами, і добровільною допоміжною працею. В червні 1994 року Українська Бібліотека звернулася — вперше за все свої існування! — з апелем до українських установ і потенційних меценатів-добродіїв. На цей апель відгукнулися досі — крім „Нашої Української Рідної Школи”, яка торік підтримала бібліотеку доданням 1,500 доларів, — тільки Український Народний Союз (500 дол.), СУК „Провидіння” (100 дол.), Товариство українських сеньйорів (100 дол.) і кілька приватних громадян меншими датками. А де ж інші установи, фінансові інституції, громадські організації? Де українські громадяни, що розуміють вартість бібліотеки для себе, своїх дітей і внуків, а навіть для доволишнього неукраїнського оточення? Щоб утримати на теперішньому рівні Українську Бібліотеку і запевнити їй подальший мінімальний ріст, річний її бюджет повинен вносити мінімум 15,000 дол., і це не включає коштів приміщення, огрівання, електрики, телефону. Запитайте будь кого із фахівців, скільки коштувало б сьогодні, щоб наново створити таку фахово зорганізовану колекцію українознавчих матеріалів? Якщо на сьогоднішньому етапі розвитку України і українознавства українська громада не вміє нале.

(Закінчення на стор. 3)

ний театр імператорського двору „Но” зовсім не знав раз названий усталеного тексту п'єси, і цей останній створювався, у відповідності до конкретного задуму, режисером як примхлива мозаїчна композиція з уривків різних текстів — віршів, повістей, листів тощо. Звісна річ, це диктувалося тогочасною естетикою і традицією, втіленою у надзвичайно деталізованих приписках.

У XX столітті, коли було радикально змінено, збурено й перетворено усі попередні форми життя людських суспільств, театр не залишився осторонь цих процесів. Його еволюція в наш час позначена бурхливою емансипацією й домінуванням мистецтва режисера. Не драматург, а саме режисер стає головною, виключного значення фігурою. Драматург в кращому разі постачає літературну сировину, об'єкт для можливих експериментів, а на рівноправну з ним позицію може висуватися художник, хореограф та композитор. Кардинальні зміни тексту — скорочення, додатки, переставлення частин, додавання найрізноманітніших цитат і уривків з інших літературних і позалітературних, мемуарних, газетних і інших джерел, перенесення дії в інший історичний час і інше географічне середовище, експерименти з часом і простором; з театральними строями, сценічною конструкцією, оформленням, музикою, шумами тощо, а подекуди — повна чи частинна відмова від літературного тексту взагалі, перехід до балету, хорового співу чи чистої пантоміми, включення елементів кіна чи відео та співпраця усіх цих складників — усе це набуток сучасного театрального мистецтва.

(Закінчення буде)

Імміграційна віза, яку ще називають „зеленою картою”, — це постійна віза, що надає право її власникові мешкати, працювати та користуватися пільгами соціального забезпечення ЗСА.

Зелена картка не дає права на участь у виборах та працю на деяких державних становищах. Її власник може перебувати за межами країни не більше року, а якщо має ще тимчасовий документ, що дає право повернутися до ЗСА після перебування за кордоном (reentry permit), не більше двох років.

Якщо людина, що має зелену картку, вчинила злочин, це може привести до втрати права на постійне мешкання та до депортації з країни.

Існує декілька підстав, на яких Уряд ЗСА може дати дозвіл на постійне проживання в цій країні.

Родина імміграції. До цієї категорії входять особи, які мають близьку родину — батька, матір, дітей, сестру, брата — громадян ЗСА.

До першої, пріоритетної, групи цієї категорії належать чоловік, дружина, батьки або неодружені діти віком до 21 року громадян ЗСА. Цим особам не треба чекати черги або квоти на постійну візу.

Друга група включає інші „родинні” імміграційні візи. Тут першу чергу надається неодруженим дітям (віком понад 21 рік) громадян ЗСА. Друга черга — чоловік чи жінка, діти (віком до 21 року) та неодружені діти (віком понад 21 рік) постійних мешканців ЗСА. Третя черга — одружені діти громадян ЗСА і четверта — брати і сестри дорослих громадян ЗСА. Заявники другої групи

Андрій Міхняк

ІМІГРАЦІЙНІ ВІЗИ

підлягають квоті та мають чекати своєї черги на візу.

Професійна імміграція. До цієї категорії належать особи, які отримують право на постійне проживання у ЗСА на основі своєї професійного статусу. Маючи пропозицію постійної праці в ЗСА за фахом, заявники повинні одержати: 1) дозвіл Департаменту праці ЗСА та 2) дозвіл Служби імміграції та натуралізації ЗСА на імміграційну візу. Для отримання дозволу Департаменту праці працевлаштування заявника мусять доказати, що він не міг знайти на дане робоче місце громадянина або постійного мешканця ЗСА відповідної кваліфікації. Отримавши дозвіл Департаменту праці, заявник подає заяву на зміну свого статусу з неімміграційного на імміграційний, тобто на постійний, і чекає своєї черги на візу.

Пріоритет у цій категорії надається:

а) особам з виключними здібностями в галузі науки, мистецтва, освіти та спорту, які мають представити документальні свідчення національного чи міжнародного визнання у своїй галузі; їм не потрібні пропозиція постійної праці та дозвіл Департаменту праці;

б) видатним дослідникам та професорам вищих навчальних закладів, які мають міжнародне визнання в окремій академічній галузі;

в) керівникам всесвітньовідомих компаній.

Спеціалістам груп (б, в) не потрібний дозвіл Департаменту праці, але потрібна пропозиція постійної праці.

До другої черги цієї ка-

Леонід Грабовський

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО „ЛІСОВОЇ ПІСНІ ЯРИ”

І

Скільки існує світ, стільки тривають і намагання розгадати таємницю немирушності великих творів мистецтва. І ось кілька мислительів і науковців, у наші вже часи, висловили — хто здогад, а хто й певність, — що останні були структуральними лінгвістами та фахівцями зі структуральної філософії, поетики та теорії інформації, — що всі форми й продукти людської інтелектуальної діяльності: наука, ідеологія тощо — з бігом часу кінець-кінцем зазнають ентропії, себто втрачають свій „кістяк”, структуру, а відтак і руйнуються, гублячи й внутрішній зміст і сенс. І лише одна з цих форм — мистецтво — в історичному процесі нічого не втрачає, а навпаки, навіть набуває нових змістовних багатств, значень і сенсів — „з бігом часу збільшують кількість закладеної в них інформації”, як це було висловлене науковою мовою. Піонер абстрактного живопису Василій Кандинський вважав, що люди XX століття зовсім по-іншому сприймають античне мистецтво, ніж сучасники Фідія, Мірона та Поліклета, а музику Палестрини чи Баха — не так, як люди XVI та XVIII століть, відповідно. З бігом історії, за віки й віки старі шедеври обростають такою кількістю асоціацій, домислів, писаних та неписаних коментарів, пояснень, перекручень та їхніх виправлень, що всі ці суспільно-психологічно-інтелектуальні процеси неминуче долучаються до нашого розуміння й сприйняття тих шедеврів, створюючи своєрідне забавлення, ореол, себто такий образ, який може, стаючи по суті вже інтегральною частиною самого твору, отожденоюся із ним, іноді радикально збільшувати силу його впливу на слухача або глядача. Особливо мірою зростає в людей чутливість і вразливість на мистецтво віддалених епох у наш час, у XX столітті, завдяки зусиллям етнології, археології, фольклористики, нових технічних засобів репродукції тощо. Спеціальну роль відіграє тут і повна (можливо — остаточна) дискредитація ідеї історії як невинного прогресу (так само історія культури та мистецтва), що знаменує собою нашу добу.

Звісна річ, для того щоб зазнавати переосінки, зміни ку-

МІСЯЦЬ ТОМУ КОЛИШНІЙ віцепрезидент Ден Квейл кілька днів перебував у лікарні в Індіанполісі на лікуванні згустку крові. Тому кілька днів знову мусів піти до лікарні, цим разом через побільшення апендициту. У вівторок, 3-го січня, з його бюро повідомили, що це в цьому тижні він перейде операції апендициту. Зацікавлення особою колишнього віцепрезидента зростає з уваги на припущення, що він кандидуватиме від Республіканської партії у президентських виборах 1996 року.

МИНУЛОГО РОКУ НОВА ПОРОДА менінгіту з Європи проскочила до Латинської Америки, а звідтіля через стейт Орегон знайшла дорогу до ЗСА, заражуючи десятки мешканців того стейту поки його виявлено. Беручи це під увагу, Федеральний уряд започаткував систему вчасного виявлення нових заразливих недуг. Центр контролю та запобігання хвороб у Атланті, Джа., розпочинає „програми виявлення заразливих хвороб“ у стейтах Орегон, Каліфорнія, Коннектикат і Мінесота для вчасного їх виявлення.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ.

— Президент України Леонід Кучма 23-25-го грудня відвідав місто й зустрівся з активним вугледобувним підприємством Донбасу. Під час зустрічі Президент сказав, що економічна і політична стабільність в Україні багато в чому залежить від праці шахтарських колективів. Від них залежить і гарантія виходу з політичної кризи. Тим часом, через енергетичну кризу, на Донбасі введено режим надзвичайного економічного стану: до 12-го січня зупинено всі промислові підприємства, окрім тих, які забезпечують життєдіяльність населення. У зв'язку з відсутністю палива зупинено багато підприємств по всій Україні.

КИЇВ. — Міжнародний союз електров'язку надав Україні власний телефонічний код — 380. Досі міжнародний зв'язок України зі світом ішов через код Росії-7, а відповідно і гроші отримувала Москва. Власний код для України буде запроваджено протягом 1995 року після відповідної підготовки всіх міжнародних телефонічних станцій України і світу. Код 7, який сінував ще у часи СРСР, позбавляв Міністерство зв'язку України змоги контролювати число телефонічних зв'язків, тому Україна щороку втрачала 10 міль. Набір міжнародних телефонічних чисел з України не змінюється. Власний телексивний код Україна має від липня 1994 року, його число — 680.

ПОВІДОМЛЕННЯ

23-го грудня 1994 року з благословення Святого Патріарха Володимира, керуючий справами Київської Патріархії протоієрей Андрій Власенко надіслав факсом такий лист:

„Єпископу УАПЦ (Соборноправної) в ЗСА, Преосвященному Олександр (Биковцю).
Ваше Преосвященство!
Повідомляємо Вас, що згідно рішення Священного Синоду від 30-го листопада 1994 р. УАПЦ (Соборноправна) в ЗСА у складі Єпископа Олександра, Єпископа Єлисея з дубиничтвом та парафіями прийняті у лоно Української Православної Церкви Київського Патріархату“.

Єпископ Олександр
Дітройт, Миш.

Вечір Товариства Української Мови в Чикаго

Останніми роками українська діаспора вкладає багато праці й зусиль у здійснення допомоги Україні.

Допомога ця іде різними дорогами й затримує різні ділянки життя. Серед них поміч у діяльності освіти є чи не найбільш актуальною й побіжною, й втішається на сьогодні деякими гарними успіхами. Доказом цього може послужити праця Т-ва Української Мови в Чикаго, що про неї мали ми нагоду почути під час мистецько-інформативного вечора, 29-го жовтня ц. р.

Вечір відкривала голова Товариства проф. Віра Боднарук, а коротке вступне слово виголосив д-р Мирослав Харкевич. Першу мистецьку частину вечора вивонила музично-літературна композиція, особлива тим, що була підготована й виконана виключно силами новопривбулих земляків з України. При цій нагоді варто відмітити той факт, що українське Чикаго може похвалитися досить поважним числом новопривбулих, яким доводиться важко змагатися з початковими труднощами на новому поселенні, а які, все-таки, активно включаються в суспільне життя нашої громади. Підготовою й переведенням музично-літературної композиції займалася мисткиня-піаністка зі Львова Віра Лесик. Композиція складалася з деклямацій та сольо-співів, виконаних під музичний акомпаньямент. З

Під час мистецько-інформативного вечора, організованого чикагським Товариством Української Мови.

деклямаціями віршів сучасних поетів, що висловлюють любов до рідної мови, виступили наступні діти: Катруся Барановська, Ярина Клімчук, Софія Левків, Уляна й Назар Скрупські. Малі виступи виконали і деякі дорослі. На сцені були й виконавці літературної (по 65 ф. в мішку, разом 8.7 тонн, 32,460 одиниць). Також виступили 25 пачок канцелярського приладдя до всіх обласних товариств.

Свою розповідь доповніли ілюстраціями прозірками із зустрічей з активом української мови по окремих осередках.

У другій, інформативній, частині вечора проф. В. Боднарук, інж. Б. Боднарук і В. Демус розповіли про працю осередків Т-ва Української Мови в Україні й про співпрацю нашого Т-ва з цими осередками. Т-во Української Мови в Україні створили наші письменники в Києві, в лютому 1988-го року, в цілі протидіяти замиранню рідної мови й культури, спричиненого довголітнім русифікаційним тиском. В дуже скорому часі потворилися осередки Т-ва по всіх обласних центрах України. Першим головою ТУМ України був Д. Павличко, а другим Павло Мовчан, поет і депутат Верховної Ради. В той час ТУМ перейменували на Всеукраїнське Т-во ім. Шевченка „Прогріт“. В березні 1990 року в Чикаго створено Т-во Української Мови ім. Шевченка при Т-ві Сприяння Рухомих України. З того часу, кожного літа, подружжя Боднаруки, як також інші члени управи Т-ва подорожують по Україні та відвідують осередки ТУМ, особливо ті, що знаходяться на сході та півдні України. Поміч чикагського ТУМ полягає, в основному, у збиранні, пакуванні й пересиланні книжок та журналів до осередків в

Чи заслуговує...

(Закінчення зі стор. 2)

но оцінити великої сили інтелекту і друкованого слова, то чи ж дивно, що вона стає жертвою атак розумніших і сильніших цього світу? Самими варениками і гонимими пошани в світі нам не здобути! Інші національні групи мають і підтримують свої бібліотеки, бо розуміють важливість їхньої ролі. Існують у Філадельфії польська і німецька бібліотеки. А чи заслуговує мати свою бібліотеку також і українська громада?

Пожертви на підтримку Української Бібліотеки можна посылати безпосередньо на конто 02-1722 в українському банку „Північність“ — 1st Security Federal Savings Bank, 7918 Bustleton Avenue, Philadelphia, Pa. 19152, випи-суючи чеки на UECC-Library.

Оксана Роздольська

У світлу пам'ять о. Й. Чупіла

„Я змагався добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг на кінець призна-чається мені вінок правед-ности, що того дня дасть мені Господь, Суддя Правед-ний, і не тільки мені, але й усім що Його прихид полюб-или“ (Ап. Павло, Послання до Тимотея 4-7).

Щаслива та людина, що у хвилину своєї смерті може повторити ці слова.

Отже Йосиф Чупіла, па-рох церкви Успення Пресвя-тої Богородиці у Фініксі Аріз., несподівано попро-щався з цим світом дня 20-го листопада 1994 року, про-живши 72 роки. О. Йосиф у своєму житті змагався доб-рим змагом і заслужив собі на вінок праведности від най-вищого Судді, Господа на-шого.

Покійний душпастир ревно служив повіреним йо-му душам, трудився задля них і помер з любов'ю до них. Парафіяни шанували його за людяність, доказом чого була численна участь громадянства у його похоро-нах. Парафіяни бачили в ньому зразок доброго пасти-ря, його ревність, лагід-ність, співчуття, вирозумін-ня, готовість завжди служи-ти повіреним йому душам. Отже парох у неділі часто їздив до віддаленої церкви у Тусані, щоб вірні мали наго-ду вислухати Святу Літургі-ю. Повертаючись до Тусану, о.

Йосиф в дорозі захворів на удар серця і незабаром по-мер у лікарні.

Для нас вірних смерть о. Йосифа є несподіваним уда-ром для нашої парафії. Вла-дика Михайл Вівар під час проповіді сказав: „Звідки я візьму вам священника?“ Пригадується слова єванге-листа Матея: „Жниво вели-ке, а робітників мало“, і як-що не буде зміни на краще, якщо самостійна Україна не дасть нам священників, то ми українці у діаспорі, затрати-мо свою церковну і націона-льну ідентичність. Тепер у нашої парафії служать отці диякони Євген Василяна і Мирон Микита.

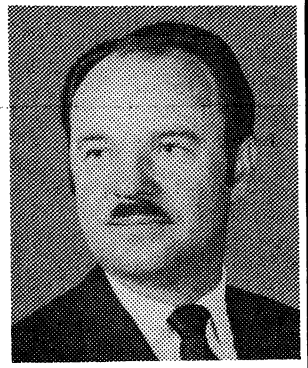
У похоронах о. Йосифа взяв активну участь Влади-ка Вівар, о. митрат Миросла-в Олешко, священники право-славної і грецької церков. Під час похоронів ми співали „у вірі, надії, любові, лагід-ности чистоті, єрейським дос-тоїнстві благочистиво пожив Ти всепам'ятний. Тому Пред-вчний Бог, що Йому ти слу-жив, оселить твою душу у світлому і прегарному місці, де праведні спочивають“.

Св. п. о. парох Йосиф осиротив рідну церкву, нашу парафію і свою родину. Не-хай добра пам'ять про спо-чилого о. пароха назавжди залишається посеред нас, а чужа земля нехай буде йому легкою.

Яків Яворівський

У ВІВТОРОК, 3-ГО СІЧНЯ, колишній секретар Департа-менту оборони та один із можливих республіканських кан-дидатів у президентських виборах 1996 року Дік Чейні, пові-домив, що він не буде змагатися за номінацію своєї партії у вищегаданих виборах. Крім того дорадники ще одного рес-публіканського можливого кандидата, Джека Кемпа ка-жуть, що він також правдоподібно не спішиться кандиду-вати у 1996 році.

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО МУЖА,
БАТЬКА І ДІДА
СВ. П.
МИХАЙЛА
ШАШКЕВИЧА-
РИСЯ

будуть відправлені
у вівторок 17-го січня 1995 року
ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІІ І
ПАНАХИДИ
в церквах:

св. Михайла, Йонкерс, Н. Й. — 8:00 рано;
св. Івана, Виппані, Н. Дж. — 8:00 рано;
собор Пресвятої Родини, Вашингтон, Д. К. — 8:00 рано;
св. Тройці, Силвер Спрінг, Мд. — 7:30 вечером;
св. Миколая, Ватервліт, Н. Й. — 7:00 вечером;
св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Н. Дж. — 6:45 рано;
св. Юра, Нью Йорк — 6:30 рано;
св. Йосафата, Парма, Огайо — 7:30 рано;
свв. Володимира і Ольги, Чикаго, Ілл. — 8:00 рано;
свято Миколаївська, Торонто, Канада — 7:00 вечером

В ПАМ'ЯТЬ МАТВІСВІ (РИСЬ) ШАШКЕВИЧУ

Мов журавлі всі відлітаєм
В незаний край на жалє.
Лишаєм сум цілій родині,
Бо йдем у вічну даль.
Й прожемаєм один одного,
Бо в нас такий звичай:
В далеку путь у вічну пам'ять,
Хоч в чужині, нехай!
Прощай же Друже ген в далені
Хай душу Бог держить
Твою в опіці, а ця земля,
Пером Тобі лежить.
Лети й сні про Твої Груники,
Як Ти по них топтав,
Як ще в рядах УПА боровся
І волю добував!
Та хоч Ти вже від нас полетів,
Будь гордий, що боровся! —
І бачив вільну Україну,
Бо в славі розійшовся!
Прощай же Друже в путь далеку:
У вічність ген лети
І про Твої рідні Груники
У чужині все сні...

написав ВОЛОДИМИР КУЛЬЧИЦЬКИЙ
Просимо родину і приятелів пом'янути покійного у своїх молитвах.

У великій скорботі:
дружина — АННА
син — БОГДАН з дружиною ВІРОЮ
МАРУСИН
дочка — ХРИСТІ ОРИШКЕВИЧ з мужем
д-ром ЯРОМИРОМ
внуки — ЛЯРСЯ І МАТЕЙ ШАШКЕВИЧ
— АДРІАН, ОЛЕКСАНДЕР І
АНДРІЙ ОРИШКЕВИЧ

ПОДЯКА

Ділимось сумною вісткою з рідною, приятелями і знайомими, що в неділю 27-го листопада 1994 р. відійшов у вічність на 73-му році трудолюбивого життя в Ірвінгтоні, Н.Дж.

СВ. П.

ВАСИЛЬ ДІДОХА

ПАНАХИДА відбулася у вівторок 29-го листопада в похоронному заведенні Литвин-Литвин, Юніон, Н. Дж. ПОХОРОННІ відправи відбулися в середу 30-го листопада 1994 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н.Дж., а відтак на цвинтарі „Голлівуд“ в Юніон, Н. Дж.

З приводу цієї болючої втрати родина, приятелі і знайомі зложили щирі співчуття, квіти та пожертви на Служби Божі і добродійні цілі, як слідує:

НА СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Івана Хрестителя:

родина Климків 10.00 дол., родина Кузанів 10.00 дол., Микола і Марія Кузишини 10.00 дол., Петро і Зіна Глітняк 10.00 дол., Степан і Катерина Юрахи 10.00 дол., Мирон Клебан 10.00 дол., Роман Клебан 10.00 дол., Катерина Ференц 10.00 дол., Михайло і Марія Тицькі 10.00 дол., Галина Чарнецька 10.00 дол., Марія Торбич 10.00 дол., Альбіна Луцишин 10.00 дол., Степан і Анна Пузик 10.00 дол., Теодор Чіх 10.00 дол., Анна Білозір 10.00 дол., Анна і Чарл Сел 10.00 дол., Джанет Отеро 10.00 дол., Марія і Теодор Цар 10.00 дол., Школа св. Івана 4-та класа 10.00 дол.

НА СЛУЖБИ БОЖІ

до Владики Михайла Кучмяка в Англії:

М. і П. Марушаки 50.00 дол., П. і О. Грицаки 30.00 дол., М. М. Кузишини 20.00 дол.
Дружина покійного Ольга зложила НА ЦЕРКВУ св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ — 100.00 дол., НА ШКОЛУ при ЦЕРКВІ — 50.00 дол., І НА ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ — 80.00 дол.

НА ВИСИЛКУ КНИЖОК В УКРАЇНУ через ВІДДІЛ ООЧСУ:

25.00 дол. Методій і Варвара Медюх; по 20.00 дол. Михайло Дідоха, Йосиф і Наталія Мельники; 15.00 дол. Микола Кузишин; 12.00 дол. Петро Грицак; по 10.00 дол. Іван Вацлавський, Стенлі Стефанов, Маріан і Анна Корміло, Василь і Еді Женчук, С. Хомяк, Михайло Заверуха, Борис Процюк, Степан Юрах; 6.00 дол. Юрко і Марія Бортниць; 5.00 дол. Михайло Цюк, Евстахій Кузан, П. Кравець і Катерина Ференц; 2.00 дол. Г. Чарнецька. Разом — 200.00 дол.

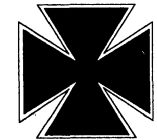
Родина складає щирі подяку о. парохам Франкові Щадякові за похоронні відправи в похоронному заведенні, в церкві і на цвинтарі.

Сердечна подяка Михайлові Стащину за гарний спів під час Панахиди і Служби Божі!

Щира подяка родині і приятелям за щирі співчуття, квіти, пожертви на добродійні цілі та участь у похоронних обрядах.

Нехай Всевишній Бог винагородить вас стократно.

Дружина — ОЛЬГА
син — МИХАЙЛО
донька — СТЕФАНІЯ
внучка — ОЛЯ

Ділимось сумною вісткою з рідними, знайомими і українською громадою, що в середу 4-го січня 1995 р. нагло помер в Гартфорді Кт.

СВ. П.

ІНЖ.
ЮРІЙ ЖЕВКО

Покійний народився 29-го березня 1900 р. в Самборі, був старшиною австрійської армії і комендантом І-ої Сотні, 2-ої Коломийської Бригади УГА

ПАНАХИДА — в понеділок 9-го січня 1995 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Tatarski — Maple Hill Chapel, Hartford, Ct.

ПОХОРОН — у вівторок 10-го січня 1995 р. о год. 9-й ранку із української католицької церкви св. Михайла в Гартфорді на український цвинтар в Глестонбері, Кт.

В глибокому смутку: сестринка — АННА ПРОЦІК з родинною родиною в Німеччині, Польщі й Україні.

Ділимось сумною вісткою з рідними, друзями й знайомими, що в неділю 8-го січня 1995 р. в Бостоні на 72-му році життя відійшов у вічність МУЖ, ТАТО та ДІДУСЬ

СВ. П.

ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ
РАНЮК

ПАНАХИДА — в середу 11-го січня 1995 р. в похоронному заведенні Wahner Boyko & Son of Brady & Fallon, 10 Tower St., Jamaica Plain, Ma. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН — в четвер 12-го січня о год. 10-й ранку з укра-їнської православної церкви св. Андрія, Jamaica, Plain, Ma.

Залишив у смутку: дружину — АННУ синів — ІГОРА з дружиною ДЕНІС — ЮРІЯ з дружиною ЛІЛЕЮ доньку — СОФІЮ внуків — АЛЕКСІУ І — АЛІСУ та рідних і знайомих на Україні.

В неділю, 6-го, і понеділок, 7-го листопада ц. р., місто Йонкерс, розташоване над Гадсон, на північ від Нью-Йорку, відвідала велика група керівних представників обласного українського міста Тернополя, на чолі з заступником голови міської управи Сергієм Авдонієм. Ця 12-членна група приїхала до ЗСА на запрошення Американського фонду розвитку і протягом двох тижнів перебувала в стейті Північна Кароліна, де ознайомлювалася зі структурою і методами праці місцевих органів влади. Очолював делегацію голова міської управи В'ячеслав Негода, але він не зміг прибути до Йонкерсу, бо залишився у Вашингтоні, щоб узяти участь у конференції 25 посадовців обласних центрів України з американськими експертами в діяльності міського управління. До складу групи, яка відвідала Йонкерс, належали слідує особи: Любов Пивць, секретар міськради; Стефан Чирка, начальник фінансового відділу; Марія Ткачук, начальник чисельного відділу; Олександр Вільчинський, депутат міськради, редактор місцевого часопису; Василь Музика, заступник начальника фінансового відділу обласної адміністрації, а також двоє молодих перекладачів, Ірина і Віктор.

Делегацію супроводжувала ЛеАнн МакДоналд, представниця Американського фонду розвитку, випускниця факультету міжнародних відносин Джорджтаунського університету у Вашингтоні, а перед тим університету стейту Юта. Вона володіє російською мовою, а тепер вивчає українську. Біля 6-ї год. ввечері делегація тернопільців, після довгої подорожі автобусом з Північної Кароліни, прибула до будинку СУМ в Йонкерсі при Палісейд-авеню. Гостей привітав господар Дому інж. Андрій Горбачевський, а пор. Лев Футаля, президент кредитової кооперативи СУМА, познайомив їх з представниками організації Йонкерсу. Мгр Володимир Микола привітав гостей від імені всієї громади, об'єднаної у Вестчестерському відділі Українського Конгресового Комітету Америки. Гості вручили подарунки: вишиваний рушник на руки господаря дому інж. А. Горбачевського і писанки на руки голови відділу об'єднання жінок ОЧСУ в Йонкерсі Марії Кульчицької. Після того ознайомилися з будинком СУМ, приміщеннями різних організацій та кредитівки, при чому пор. Лев Футаля розповів їм коротко про історію розвитку кредитівки, майно якої вже сягає 70 міль.

Спільну вечерю, в якій, крім гостей, взяли участь чільні громадські діячі і керівники українських організацій Йонкерсу, відкрив молитвою парох місцевої української католицької церкви св. Архистратига Михайла о. Ігор Міджак. Голова відділу УККА повіту Вестчестер, мгр Володимир Микола, сердечно же раз офіційно привітав гостей, побажав їм якнайкращих успіхів у їхній праці та підпис тост за їхнє здоров'я і процвітання міста Тернополя, області і всієї України, після чого присутні заспівали гостям „Многая літа“.

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВУ КНИЖКУ

„ДВНАДЦЯТЬ ЛЬВІВСЬКИХ ОПОВІДАНЬ“

ІЛАРІОНА ЧОЛГАН

Редактор МИКОЛА РЯБЧУК

Художнє оформлення: АНАТОЛІЙ ЗАЯЦЬ

Додаток до журналу „Сучасність“, 1993, грудень, ч. 12 (392)

Видання Української Всевітньої Координаційної Ради та Республіканської асоціації українознавців, Київ 1993, набрано на комп'ютерному комплексі „Сучасність“, стор. 107. Ціна 8.00 дол.

Як пише в своїй післямові на кінці книжки Микола Рябчук „це сума, але мудра і мудра книга... без кількох новел із цієї книги я б не міг уявити собі жадної антології української прози ХХ століття“. Можна набувати у книгарні Свободи. Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані долати до ціни 6% продажного податку.

Представники Тернополя відвідували Йонкерс

Делегація тернопільців з групою провідних українських діячів Йонкерсу в домі СУМ в Йонкерсі.

(Фото Ярослава Кулиничка).

Заступник посадовця Тернополя С. Авдонін відповів господарям тостом на їх здоров'я та висловив найкращі побажання українській громаді Йонкерсу. При вечері мгр Володимир Микола стисло розповів гостям про структуру, чисельність, організованість і діяльність української імміграції в західному світі протягом останнього півстоліття. Натомість секретар міської управи Тернополя Л. Пивць розповіла присутнім дещо про своє місто, його населення, господарське, наукове, освітнє й культурне життя. Ярослав Кулинич розповів про свої враження з поїздки до Тернополя. У щирій, невимушеній, дружній атмосфері велися цікаві розмови про життя і проблеми тернопільців та про працю української імміграції для допомоги Україні. Вони перепліталися спільним співом стрілецьких і повстанських патріотичних пісень. На закінчення мгр В. Микола подякував гостям за відвідини Йонкерсу та висловив побажання дальших успіхів у співпраці між містами-побратими Йонкерсом і Тернополем. Отець Ігор Міджак закінчив цей прийомний вечір-зустріч друзів спільною молитвою.

Переночувавши в Голідей Інн, тернопільська делегація оглянула цікаві місця Йонкерсу. Ранком вони відвідали фірму „Пресжир велл корпорейшн“, власниці якої є Роберт Г. Абпланалп, близький друг колишнього президента ЗСА Річарда Ніксона. Ця фірма розпочала вже певну діяльність у Києві і Сумах для розвитку промислової і торговельної співпраці, а тепер планує розв'язати можливість взаємно корисної співпраці з Тернополем. Після сніданку у цій фірмі делегація тернопільців відвідала станцію швидкої допомоги і ознайомилася з її організацією та обслуговуванням амбулансів. Звідти поїхала до відділу освіти м. Йонкерсу, де зустрілася з начальником управи шкіл Реджинальдом Марра. З ним обговорено проект обміну студентів-середньошкільників між Йонкерсом і Тернополем, який невдовзі має бути здійснений. Гості відвідали середню школу технічного спрямування Сондерс Гай Скул, одну з кращих у місті, а також передікільня

у школі Гостос. В 11-й годині перед полуднем делегація відвідала адміністрацію міста Йонкерсу на Йонкерському річковому причалі (пірсі), де їм представлено план оновлення набережної частини міста над широченною рікою Гадсон, з якої відкривається чудовий вид на Палісади, протилежну скелясті сторону ріки, що знаходиться вже у стейті Нью-Джерсі. Після того управа міста Йонкерсу влаштувала для гостей прийняття в історичному палаці Ленуар Манжен, на якому був присутній посадовець міста Йонкерсу Терренс Залеский, управитель шкіл Йонкерсу Реджинальд Марра та 40 інших керівників міста. Над широченною рікою Гадсон, з якої відкривається чудовий вид на Палісади, протилежну скелясті сторону ріки, що знаходиться вже у стейті Нью-Джерсі. Після того управа міста Йонкерсу влаштувала для гостей прийняття в історичному палаці Ленуар Манжен, на якому був присутній посадовець міста Йонкерсу Терренс Залеский, управитель шкіл Йонкерсу Реджинальд Марра та 40 інших керівників міста. Над широченною рікою Гадсон, з якої відкривається чудовий вид на Палісади, протилежну скелясті сторону ріки, що знаходиться вже у стейті Нью-Джерсі.

Співпраця міст-посестер Йонкерсу і Тернополя розвивається успішно. Незабаром має розпочатися обмін студентами-середньошкільниками. В грудні до Тернополя відлетів же один вагонт — другий вагон з медичною допомогою, а також факсами. Така дружня співпраця двох міст може бути добрим прикладом для інших громад, які повинні потрудитися, щоб і інші українські міста дістали подібну поміч в 1995 році.

Тут треба ще згадати, що місяць раніше, 7 жовтня, в Йонкерсі побував вже представник міста Тернополя, депутат міської ради, член комісії розвитку міста Мирослав Павловський в супроводі редактора місцевого часопису Григорія Бурбизі, перекладача, які також брали участь у світовому з'їзді Пласту. Вони зустрілися з представниками української громади Йонкерсу і Вестчестеру в домі СУМ при вечері, під час якого відбувся жвавий обмін думками. П. Павловський також відвідав міську управу Йонкерсу та навізав контакт з плановим відділом Йонкерсу, який тепер продовжується при допомозі факсу, завезеного до Тернополя д-ром Козіцьким.

Відвідини тернопільчан у Йонкерсі можна назвати наскрізь успішними і багатобачними. Залишається лише побажати, щоб і інші українські осередки скористали з цього досвіду і заініціювали подібні акції.

В. Б. М.

Нагороджено проф. О. Мотилу

Управа Союзу Українок Америки повідомляє, що жорі нагород Антоновичів за 1994 рік, в складі д-ра Марти Цегельської, проф. Зенові Сохор та проф. Мирослава Знаєнко, призначено премію Ковалевих проф. Олександрів Мотилеві з Колумбійського університету за його книжку „Ділеми незалежності: Україна після тоталітаризму“, яку видає видавництво Ради зовнішніх зв'язків в Нью-Йорку 1993 року.

Журі вважає, що праця проф. Мотилу глибоко та

вечерно, але і приступно, висвітлює проблеми і можливості України в сучасну пору. Рівень аналізу та обсяг тематики в цій книжці запевняють, що її читатимуть ті, які займаються розвитком відносин з Україною, як і ті, які хочуть вивчати Україну в університетах та поза ними. Саме це поєднання наукового підходу і широкого засягту праці спонукало журі призначити нагороду цій книжці з-поміж багатьох праць, присланих на розгляд журі.

Управа СУА

УКРАЇНЬСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

В суботу, 15-го жовтня 1994 р., в Клівленді відбулася надзвичайно цікава і ділова конференція шкіл українознавства, на яку прибули директори шкіл, педагогічні дорадники і вчителі, представники чотирьох шкіл Округу Чикаго—Дітройт—Клівленд. Разом було нас 35 учителів, а в кожного не серці та сама мета — знайти, або показати спосіб, щоб якнайкраще і найдоступніше подати програмовий матеріал, щоб він якнайлегше сприймався та ще легше засвоївся. Наша спільна проблема та постійні пошуки нових методів в навчанні української мови на американському ґрунті, де щораз дошкульніше відчуваються впливи чужого довкілля і зростають мовні труднощі.

На цьогорічній конференції ми вперше зустрілися з великим числом учителів з України, які активно включилися в ряди сіваців рідного слова на поселення. Було дуже цікаво спостерігати за обміном наших думок з двох Україн, рідної і заморської. Багато з них є професійними учителями, хоч усі вони мають вищу освіту. Тому й розказували вони часто про свої труднощі в навчанні шкільної дітвори, зокрема через брак відповідних підручників. Та найбільшою в них проблемою, мабуть, було те, що не можуть привикнути, як слабо, у порівнянні, наші діти тут знають українську мову.

Але я почну від початку. Наша конференція відбулася в прекрасній і погідній осінній день. Наша група з Чикаго — я Оксана Мурська, Юрій Віктор і голова Управи меценас Зенон Форевич прилетіли сюди літаком, про що подбала Управа Товариства „Рідна Школа. Дир. Школи — мгр. Надія Хришчанка з чоловіком д-р Яном Христю Таран приїхали шкільними автобусами. Всі ми зустрілися вже під час праці конференції, в школі. Приємно було, що чекала нас атмосфера теплої кави і смачна перекуска. При дверях вітав нас щиро директор школи в Клівленді д-р Вірослав Кость в асисті адміністрації школи Ліді Парк і жінка з комітету, та педагогічного дорадника д-ра Степана Волянника. Невдовзі прибули

Появилася книжка про кооперацію

Заходами Української Народної каси в Монтреалі та Кредитової Спільки „Вигода“ у Стрію появилась друком книжка п. з. „Шляхами кооперації п. з. до економічного відродження України“.

Матеріал до книжки зібрав і упорядкував Ярослав Пришляк. Книжку надрукувала при кінці вересня 1994 року стрийська міська друкарня Львівського обласного управління преси. Книжка середнього формату, має 86 сторінок, м'яка обкладинка, а естетичною відмінністю. Тираж — 15,000. Відповідальний за випуск П. Маковський, технічний редактор М. Мандрик. Головним спонсором цього видання є Українська Народна Каса в Монтреалі.

В книзі, яка охоплює 15 коротких розділів, подано аналітичний виклад розвитку української кооперації, зокрема кредитової від її початків, дальші етапи розвитку української кооперації в Галичині до Першої світової війни, в роки Визвольної боротьби України 1917–20 років, на західноукраїнських землях між двома світовими війнами, в часі нової економічної політики (Н ЕП) і розгрому кооперації в 30-х роках у східній Україні, початки розвитку і досягнення української кооперації у вільному світі, зокрема в Канаді, ЗСА, Австралії, Англії й Аргентині.

Упорядник книжки, аналізуючи історичний розвиток українських кооперативів, показує якого економічного чуда Україна може досягти, відродивши всі роди української кооперації, яка включає людей, інтегрує Україну в світову економіку, створить довіру між членами суспільства. Ця книжка є дуже актуальною й потрібна в Україні, де теперішнє покоління мало знає про існування, досягнення й важливу роль українського кооперативного руху в минулому та можливості й потреби його розбудови під цю пору. Книжка буде безплатно розповсюджена при допомозі Т-ва „Провсвіта“ для східних областей — 2,500 примірників, через існуючі кредитові спільки — 3,000, академічні установи — 3,000, бібліотечні установи — 3,000, через „Маслосоюз“, що відроджується в Стрію — 1,000 і шляхом продажу через книжкову мережу за мінімальною ціною рівновартості не більш одного американського долара. Покупці з діаспори можуть замовити книжку в ціні 5 доларів під адресою: Кредитна Спілька „Вигода“, 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Народна 6, тел. (факс) 03245) 5-10-86.

Окружна конференція шкіл українознавства

суді директор школи з Дітройту д-р Ярослав Березовський зі своїми учителями і директор св. Володимира, інспектор Василь Іванчук. В кімнати почало ставати тісніше. Всі знайомились, підкріплялись і очікували приїзду голови Шкільної Ради д-ра Євгена Федоренка. На жаль, не зміг прибути. Д-р Кость запросив нас до оглядин клас, де ще продовжувались шкільні лекції. З приємністю і зацікавленням заглядали ми, а дехто залишався в класах і прислуховувався до лекції.

Конференцію відкрив д-р В. Кость. Слово по черзі забирали представники шкіл і педагогічний дорадник д-р С. Волянник. Звітували директори шкіл, заторкуючи кожний аспект з життя школи. Звітувала директор нашої школи в Чикаго. Нам було особливо приємно, що наша школа... такі велика. Що в нашій школі не по-трібно англомовних клас, що ми маємо добрі професійні сили і накінець, що наша школа дістала від уряду повну акредитацію, як етнічна, й то визначна. Після прочитаних звітів і міркувань над значенням нашого лексикону тут і в Україні. Затворкнено справу правопису, яким користується діаспора, і розбіжності в Україні, на що дуже влучно відповів д-р Волянник. Діаспора послугується словником Голоскевича, який був загальноприйнятий в Україні в 1929 році. Нічого ми тут самі не придумали.

Можна було ще довго дискутувати, але треба було розпочати другу частину програми, розділившись на сесії. Для цього ми перенеслися до школи св. Володимира і тут розділилися на дві групи, з огляду на невеликі приміщення. В двох групах проходили окремі сесії. В 1-й групі, відділеній від 6-ї класи, виступили з лекціями: мгр Наталка Білоконська — „Приклади текстів з рідношкільних підручників як один із засобів у навчанні української мови“ (Клівленд); Олександра Мудра — „Новий підхід в

методиці навчання релігії в молодших класах“ (Чикаго); Катерина Немира — „Мистецтво на уроках „Рідної Школи“. В другій групі (від 7-ї до 11-ї класи); Оксана Мурська — „Навчання літератури у вищих класах“ (Чикаго); Юрій Віктор — „Методи викладання української культури в 5-8 класах „Рідної Школи“ (Чикаго); Софія Буря — „Деякі засоби методики навчання української літератури в старших класах“ (Клівленд).

Після прочитання лекції перелегентами в кожній з груп відбулися живі дискусії. Д-р Кость двоївся і трівав, стараючись бути присутнім на кожній лекції хоч мінімально, бо було справді цікаво. Я, на жаль, брала участь в першій групі і тільки чула, що лекції для старших клас були зменшані. Чого я справді є певна, бо знаючи Оксану Мурську і її спосіб викладання, а також мистця Ю. Віктора, ручуюсь за них головою. Софія Буря також довголітній педагог і знала на формули нашого шкільництва. Зате мені було надзвичайно приємно слухати доповіді мгра Наталки Білоконської, доні С. Бурої, яка так факхово підготувала свою лекцію. Не дивно, вона ж бо мати трьох малих школярів, а ще і в особистому плані бореться з мовними труднощами, бо ж тут роджена. Її лекція — це доказ передачі в доступній формі і „пережити“ програмовий матеріал.

Відмінно від спокійного тону Н. Білоконської виступила зі своєю лекцією Катерина Немира, за факхом кереміст та іконописець, ще й мистець слова. Я мала нагоду вже чути її прекрасні лекції через радіовисилання Марійки Чичули. Аж приємно було слухати її глибокого, оксамитового голосу. Прямо зачаровувала. Тут вона представила кілька тем своїх лекцій і розказала про свої пошуки підходу до учнів в американських обставинах. Очевидно, мистецтво завжди гарно промовляє до кожної молодої людини. І тому Катерина з таким захопленням розказувала про свої успіхи.

Моя лекція була посередній. Але щойно після закінчення всіх трьох лекцій розпочалася надзвичайно мила і жвава дискусія. Обмін думок був надзвичайно корисний. Те саме діялось в сусідній кімнаті, а д-р Кость був вездесущим. І можна було так просидіти ще не одну годину, але для нас приготувано обід. З жалем ми залишали наше дискусійне поле і прямували до гарно накритих столів.

Але розмови велися далі. Молодші вчителі шукали підпори і поради у старших і більше досвідчених. Наспівували дитячі пісні з рухами. Ох, як хочеться побачити отих показових лекцій! Отих спеціальних рухів і жестів, яких часто немає в кого навчитися! Ось в чому справа! Бо саме знання — це ще далі не все. Подати матеріал у сприйнятливий спосіб — це справді велика штука, а навіть до деякої міри мистецтва, для невтаємничих. Тому всі вирішили одним тоном, що треба методичних лекцій, а спеціально на літніх курсах на Союзівці. Якщо і наш голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко візьме собі це до серця, то будемо сподіватися введення тих потрібних методичних лекцій на літніх

учительських семінарах. А коли ми вже краще себе пізнали і хотілося ще довго гурторити показалося, що час невтомно біжить, бо на дворі почало смеркати. Не радо покидали ми наших колег і милу атмосферу учительської братії. Чикагівців д-р Ян Хойнацький забрав до свого авто і ми попрямували до мотелю на нічліг. На дворі вже добре стемніло, а дорога не кінчалася. Їхали ми в глибокій задумі через прекрасні околиці Клівленду. По боках дороги мовчазно прощали нас високі дерева, а над ними світив місяць молодик. У своїх кімнатах ще довго продовжували ми свою вчительську конференцію. Директор Надія Людмила Хойнацька заповіла, що наступна конференція відбудеться на другий рік у нас в Чикаго. Хай час летить стрілою!

Олександра Мудра

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

праці у фабриках одягу, які в більшості мають модерне вививування і дешевих робітників та разом з американськими підприємцями, які доставляють матеріал та дістають готовий товар, надіється, що листопадове обмеження імпорту з України буде зревідоване. Американські підприємці, які розпочали цю форму торгівлі з Україною уважають це обмеження „безглуздом“.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, кави, книжки з українськими зображеннями і т. п. в АРЦІ.

* ПРАЦЯ *

ШУКАЮ ХЛОПЦІВ
до праці на будовах у Нью-Джерсі. Лишити повідомлення.
Тел.: (908) 238-4202

ПОШУКУЮ ЖІНКУ
до опіки двох дітей і домашньої праці чотири дні. Помешкання і харч включені.
(201) 927-5805
Телефонувати веч.

ПОТРІБНА ЖІНКА
на 6 днів з проживанням в Лонг Айленді. Н.Й. для догляду за будинком, без приготування їжі. Англійська мова не обов'язкова. Повинна бути старша 40 років. Телефонувати на число:
1(516) 829-5411

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
українку для праці в бюро та домашньої роботи. Часткове знання англійської мови та комп'ютера. Повинна бути стабільною, володіти українською мовою і вміти вчити українську мову.
Тел.: (207) 285-7871
(залишити вістку на машині)

* РОЗШУКИ *

Якщо хтось знає
МИРОСЛАВА МИКОЛАЄВИЧА НАГІРНИКА
нар. 1923 р. у Яблонівці (Галич), прошу писати до його брата: 285770 обл. Івано-Франківська, с. Ворхота, вул. Довбуша 6. Нагірний
Богдан Миколаєвич

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ПРИЙМЕМО на ПРАЦЮ до АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“
особу із знанням української і англійської мов.

Медичне забезпечення, пенсійний план і інші бенефіти. Платня після умови.
Проститься висипати резюме до:

“SVOBODA”
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237,